

Kaupunkirakennelautakunta

124 §

24.5.2017

§ 32

Asianro 187/03.06.02/2017

Oikaisuvaatimus / vahingonkorvaushakemus / vaurioitunut vene

Päätöshistoria

Kaupunkirakennelautakunta 24.5.2017 124 §

Lakimies Mika Mäkräinen Kaupunginkanslia

Lakimies on 7.2.2017 §:ssä 1 tehdyllä päätöksellä hylännyt hakijan korvaushakemuksen, jossa hakija haki korvausta hänen veneensä vaurioitumisesta. Päätöksessä on arvioitu, että asiassa on jäänyt näyttämättä, että veneen vaurioituminen olisi syy-yhteydessä kaupungin omistaman laiturin peräpoijun ketjun kunnossapidon laiminlyöntiin. Lakimies on katsonut, että veneessä todetut vauriot ovat syy-yhteydessä lähinnä veneen muuhun huolimattomaan pitoon tai käsittelyyn sekä veneen omistajan kunnossapitovastuulla olevien keulaköysien katkeamiseen ja sen seurauksena tapahtuneeseen veneen vaurioitumiseen.

Oikaisuvaatimus

Hakija on oikaisuvaatimuksessa vaatinut lakimiehen päätöksen kumoamista ja tekemänsä vahingonkorvaushakemuksen hyväksymistä, jossa hän on vaatinut kaupungilta korvausta veneen vaurioitumisen osalta yhteensä 5 555,20 euroa.

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan kertonut, että vene ei ole ollut Mestarin työntekijöiden kertomalla tavalla kiinni laituriin ns. kylkikiinnityksenä. Hakija on kuitenkin myöntänyt, että vene on ollut tilapäisesti ko. tavalla kiinnitettynä tavaroiden lastaus- ja purkutilanteissa ja joskus myös lyhyen ajan kaupassa käynnin ajan. Hakijan mukaan vene ei ole koskaan ollut kiinnitettyä ilman fendereitä/lepuuttajia.

Hakijan mukaan vene on ollut aina kiinnitettynä laituriin keula kohti manner- ta, joten veneeseen kohdistuneet kolhut ovat peräisin veneen kivikkoon hakkautumisesta, kuten päivystävä palomestari Arto Lappi on todennut. Hakijan mukaan valokuvista näkee, että kolhuja on myös veneen kulkusuunnassa vasemmalla puolella, joten vene ei ole voinut hakkautua laituriin. Hakija on kertonut, että veneen kiinnittämisen suunnasta on olemassa todistajia ja että todistajien nimet esitetään, mikäli asiassa päädytään oikeuteen.

Hakija mukaan vene on päässyt irti peräpoijun pettäessä. Hakijan mukaan poijut olivat hävyttömän huonokuntoiset. Hakijan mukaan veneen köydet eivät ole olleet niin heikkokuntoiset kuin lakimies on päätöksessään arvioinut. Hakijan mukaan vene on ollut aina kiinnitettynä keulasta asiaan tarkoitettulla kiinnitysjousoilla (teräksinen) ja kaikki veneessä todetut vauriot ovat aiheutuneet veneen irtipääsemisen jälkeen.

07.02.2018

32 §

Arviointia ja johtopäätökset

Lakimies on päätöksessään todennut, että asiassa on riidanalaista se, onko ko. vahinkotapahtuma syy-yhteydessä kaupungin kunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntiin vai ei ja onko kaupunki muutoin vahingonkorvauslain mukaisessa vastuussa ko. vahinkotapahtumasta vai ei.

Lakimies on arvioinut asiassa saatuja selvityksiä kokonaisuutena. Merkitystä on annettu mm. sille, miten venettä oli ennen veneen irtipääsemistä laiturin yhteydessä säilytetty ja missä kunnossa laiturista irtipäässyt vene oli sen löytöhetkellä. Lisäksi merkitystä on annettu sille, että hakija ei ole esittänyt asiassa luotettavaa selvitystä, missä kunnossa vene tai sen kiinnitysköydet olivat ennen veneen irtoamista laiturista.

Pelkkä veneen irtoaminen laiturista ja veneessä sen löytämisen jälkeen todetut vauriot eivät osoita, että veneen vaurioituminen olisi yksin syy-yhteydessä kaupungin omistaman laiturin peräpoijun ketjun katkeamiseen eli ketjun kunnossapidon laiminlyöntiin.

Selvitysten mukaan vene oli ollut useiden todistajien mukaan kiinnitettynä pitkiä aikoja löysillä köysillä ja ilman lepuuttajia kylkikiinnityksenä laituriin. Hakija on oikaisuvaatimuksessaan kiistänyt veneen säilyttämisen kylkikiinnityksellä laituriin, mutta samalla myöntänyt, että venettä oli ollut tilapäisesti kiinnitettynä kylkikiinnityksellä.

Hakija ei ole esittänyt luotettavaa selvitystä, että veneen kylkikiinnityksen yhteydessä olisi aina kiinnitetty köydet asianmukaisesti tai että kiinnityksen yhteydessä olisi aina käytetty lepuuttajia. Hakija ei ole myöskään esittänyt luotettavaa selvitystä siitä, kuinka usein tai miten pitkiä aikoja venettä oli säilytetty kylkikiinnityksellä. Hakija ei siten ole esittänyt luotettavaa selvitystä joka osoittaisi, että Mestarin työntekijöiden esittämät näkemykset olisivat tältä osin virheellisiä. Näin ollen venettä oli kiinnitetty myös löysillä köysillä ja ilman lepuuttajia kylkikiinnityksenä laituriin.

Näin ollen asiassa ei voida sulkea pois vaihtoehtoa, että vene oli voinut vaurioitua osittain jo veneen kylkikiinnityksen yhteydessä lepuuttajien puuttamisen vuoksi eli veneen huolimattomaan pitoon tai käsittelyyn liittyen ja ennen veneen laiturista irtoamista. Myöhemmin molemmilla puolilla venettä todetut vauriot eivät poista sitä mahdollisuutta, että vene on voinut vaurioitua osittain jo veneen ollessa puutteellisesti kylkikiinnitettynä.

Selvitysten mukaan veneen etuköydet ovat olleet niin heikkokuntoisia, että ne eivät ole kestäneet veneen säilyttämistä laiturissa normaalien sääolosuhteiden aikana. Hakija on oikaisuvaatimuksessaan kiistänyt, että etuköydet olisivat olleet kunnoltaan heikot ja että veneen irti pääseminen olisi syy-yhteydessä kiinnitysköysien katkeamiseen. Hakija on katsonut kiinnitysköysien katkenneen vasta sen jälkeen, kun laiturin peräpoijun ketju oli ensin katkennut.

Hakija ei ole oikaisuvaatimuksessaan esittänyt luotettavaa selvitystä teräksisen kiinnitysjousen laadusta, sen käyttämisestä tai kestävydestä. Hakija ei ole myöskään esittänyt selvitystä, miksi Mestarin työntekijät tai palomiehet eivät ole tehneet missään vaiheessa havaintoja kiinnitysjousesta tai siitä, että ko. teräksinen kiinnitysjousi ei ole toiminut tai estänyt veneen irtoamista laiturista. Edelleen asiassa ei ole todettu veneen löytämisen yhteydessä teräksisen kiinnitysjousen mahdollisesti aiheuttamia vaurioita eli jälkiä teräksisen kiinnitysjousen käyttämisestä tai rikkoutumisesta.

07.02.2018

Hakija ei ole myöskään esittänyt veneen etuköysien käytettävyyden osalta mitään luotettavaa näyttöä vaan hän on ainoastaan katsonut, että etuköydet olivat kunnoltaan riittävän kestävätkä veneen kiinnittämiseen. Veneen kiinnittämisen laadusta ja tavasta sekä etuköysien käyttökunnosta olisi voitu esittää myös oikaisuvaatimuksen yhteydessä luotettava selvitys esim. ennen vahingon aiheutumista otetuin valokuvin.

Asiassa ei siten ole luotettavasti selvitetty, että vene olisi ollut ennen sen laiturista irti pääsemistä aina kiinnitettynä asianmukaisesti ja riittävän kestävillä etuköysillä. Pelkkä veneen löytymisen yhteydessä todettu poijun pysyminen kiinni köydessä ei yksin osoita, että keulaköydet olisivat olleet käyttökuntoisia tai että veneen irtipääseminen ei ole voinut tapahtua keulaköysien ensin katkettua.

Lakimies on antanut veneen keulaköysien käyttökunnon osalta merkitystä palolaitoksen työntekijöiden näkemyksille, koska he olivat tehneet havaintoja veneen kunnosta ja sen kiinnitysköysistä heti veneen löytymisen yhteydessä. Palolaitoksen työntekijöiden mukaan veneen keulan kiinnitysköydet olivat poikki ja huonokuntoisia. Palolaitoksen työntekijät käyttävät työssään köysii, joten heidän voidaan katsoa olevan asiantuntijoita tältä osin.

On yleisen elämäkokemuksen mukaista olettaa, että vene ei ole ollut ajallisesti kauan irti laiturista, koska irti päässeestä veneestä ei ole tullut aiemmin ilmoituksia kaupungille laiturin muilta käyttäjiltä. Tähän liittyen veneen keulaköydet eivät ole voineet lyhyessä ajassa muuttua tai haurastua siten, että ne olisivat vasta veneen irtipääsemisen jälkeen muuttuneet heikkokuntoisiksi. Käyttökuntoisten kiinnitysköysien on kestävä myös ankarat sääolosuhteet. Veneen omistajalla on yksin vastuu kiinnitysköysien käyttökunnosta.

Edellä lausuttuun perustuen on todennäköistä, että veneen irtoaminen on tapahtunut keulaköysien ensin katketessa. Sen seurauksena vene on päässyt ensin liikkumaan laiturin kiinnitettynä ja ajan saatossa vene on päässyt kokonaan irtoamaan laiturista. Satamapäällikön antamasta selvityksestä ilmenee, että veneen löytymistä edeltävänä iltana ja yönä oli kova tuuli ja tuulen suunta on tullut veneen keulasta päin. Tämäkin tukee sitä, että veneen keulaköysistö ei ole ollut kunnoltaan riittävä. Lisäksi veneen kyljissä sen löytymisen jälkeen todetut vauriot eivät ole tyypillisiä veneen kivikkoon ajautumisesta aiheutuneita vaurioita, etenkin kun vauriot sijaitsevat reilusti vesilinjan yläpuolella. Lisäksi veneessä ei ole todettu olevan sen löytymishetkellä sisällä vettä, joten veneessä selvästi vesirajan yläpuolella myöhemmin todetut vauriot eivät ole voineet aiheutua veneen ajautumisesta kivikkoon. Näin ollen veneen ajautuminen läheiseen kivikkoon ei ole voinut olla veneessä todettujen vaurioiden aiheutumisen syy. Lisäksi tätä johtopäätöstä tukee se seikka, että veneen kyljen ja pohjan yhtymäkulmassa ei ole todettu mitään vaurioita, vaikka mainittuja vaurioita voidaan yleisesti arvioida aiheutuvan veneen hakkautuessa vapaasti kivikkoon.

Vahingonkorvausoikeudellisena periaatteena on, että vahingon kärsinyt näyttää toteen vahingon aiheutumisen ja sen, että vahinko on syy-yhteydessä toisen vastuulla olevaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin. Asiassa ei ole edelleenkään esitetty luotettavaa selvitystä veneessä todettujen vaurioiden aiheutumisen ajankohdasta tai vahingon aiheutumisesta yksin kaupungin vastuulla olevasta syystä.

Edellä lausuttuun perustuen asiassa on jäänyt näyttämättä, että veneen vaurioituminen olisi vahingonkorvauslain edellyttämällä tavalla syy-yhteydessä kaupungin vastuulla olevan laiturin kunnossapidon laiminlyöntiin, joten tehty oikaisuvaatimus ja korvaushakemus tulee hylätä ja lakimiehen tekemä päätös tulee pysyttää voimassa.

Sovellettavat säännökset

Vahingonkorvauslaki 2 luku 1 § ja 5 luku 5 §

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Esitän kaupunki rakennelautakunnalle, että hakijan tekemä oikaisuvaatimus ja korvausvaatimus hylätään näyttämättömänä ja lakimiehen tekemä päätös pysytetään voimassa.

Liitteet

187/2017 Oikaisuvaatimus
187/2017 Vahingonkorvaushakemus / vaurioitunut vene

Viiteaineisto

Valmistelija

Mika Mäkräinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5012

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Jarmo Pirhonen

Lautakunta hyväksyy lakimiehen esityksen.

Päätös

Eero Wetzell Jaakko Kosusen kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Lautakunta yksimielisesti palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Lakimies Mika Mäkräinen
Kaupunginkanslia

Lakimies on pyytänyt kuntatekniikkaliikelaitoksen työntekijöiltä kirjallista lisäselvitystä ko. asiaan. Lisäselvitystä on pyydetty veneen säilytyksestä, ylläpidosta ja veneestä huolehtimisesta. Lisäksi lakimies on pyytänyt lisäselvitystä satamapäälliköltä alueen olosuhteista ja vahingon jälkeen tehdyistä selvitystyöstä.

Kuntatekniikkaliikelaitoksen työntekijöiden antaman lisäselvityksen mukaan vene oli ennen ko. vahinkotapahtumaa havaittu ainakin pari kertaa ilman miehitystä ns. kylkikiinnitettynä molemmin päin Pirttilahden aallonmurtaja-

07.02.2018

laituriin. Lisäksi vene oli havaittu ilman miehitystä kylkikiinnitettynä kerran myös toisella puolella laituria. Näin ollen oikaisuvaatimuksessa tehty väite, että venettä olisi aina säilytetty veneen keula laituria päin tai että venettä ei olisi jätetty pitempiaikaisesti kylkikiinnityksellä laituriin, on perusteeton ja virheellinen. Asiassa on luotettavasti selvitetty, että hakijan vene on ollut ennen vahingon aiheutumista kiinnitettynä laiturin molemmilla puolilla ilman miehitystä.

Satamapäällikkö on antanut suullisesti lisäselvitystä. Sen mukaan päivystävä palomestari, jonka kertomaan oikaisuvaatimuksessa on viitattu, ei ole itse käynyt paikan päällä, kun venettä oli pelastettu kivikolta takaisin laituriin. Näin ollen päivystävän palomestarin näkemykset veneen kunnossa ja sijainnista sen löytöhetkellä ovat toisten hänelle kertomaa eikä mainittua selvitystä voida pitää täysin luotettavana selvityksenä ko. vahinkotapahtuman osalta.

Satamapäällikkö on asiaa selvittäessään haastatellut pelastustoiminnassa mukana ollutta palomiestä (H. Räsänen), joka oli kertonut tarkempia yksityiskohtia alueen olosuhteista, veneen kunnosta pelastushetkellä ja veneen pelastamisesta. Mainittua selvitystä voidaan pitää luotettavimpana selvityksenä ko. vahinkoasiassa.

Palomies Räsänen kertoman mukaan veneen osalta oli tehty hälytys 30.9.2016 klo 07.05 ja tämän jälkeen venettä oli menty pelastamaan. Vene oli sijainnut paikoillaan ja kevyesti kivien päällä eikä vene ollut tuulen tai aaltojen voimasta hakkautunut mihinkään. Räsänen oli tehnyt havaintoja myös veneen sisäpuolelta eikä veneen sisäpuolella ollut lainkaan vettä. Lisäksi Räsänen oli tehnyt havaintoja veneen kiinnitysköysistä. Räsänen mukaan veneen keulan kiinnitysköydet olivat katkenneet. Räsänen oli vielä havainnut, että veneen peräköysi oli järven pohjasta irronneessa peräpoijussa kiinni.

Vahingonkorvauksen yleisenä periaatteena on, että vahingon kärsinyt taho näyttää toteen vahingosta vastuussa olevan tahon. Korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä edellytyksenä on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi edellytetään, että aiheutunut vahinko on syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt.

Lakimies toteaa, että pelkkä vahinkotapahtuma tai veneen irtoaminen laiturista ja ajelehtiminen kiville eivät yksin osoita, että veneeseen olisi tämän seurauksena aiheutunut hakemuksessa kerrotut vahingot tai että kaupunki olisi muutoin vastuussa mainituista vahingoista. Tämän vuoksi asiassa on arvioitava, mitä vaurioita veneessä on todettu, miten vauriot ovat todennäköisesti aiheutuneet ja mihin mahdollisiin tapahtumiin vauriot ovat syy-yhteydessä.

Valokuvien perusteella veneen vauriot sijaitsevat molempien kylkien yläosassa, veneen peräosan yläreunassa ja veneen moottorin kopassa. Hakija oli ollut ennen vahingonkorvaushakemuksen tekemistä yhteydessä satamapäällikköön ja toimittanut hänelle valokuvat veneen kunnosta. Satamapäällikkö ohjeisti hakijaa tekemään vahingonkorvaushakemuksen ja pyysi erittelemään ne vahingot, jotka olivat mahdollisesti aiheutuneet veneen laiturista irtipääsemisen seurauksena. Hakemuksen mukaan kaikki veneessä myöhemmin todetut vauriot ovat aiheutuneet ko. vahinkotapahtuman seurauksena.

Veneessä todettuja vaurioita ei voida yleisen elämäkokemuksen mukaan katsoa aiheutuvan pelkästään veneen laiturista irtoamisesta tai veneen kivikolle

07.02.2018

ajautumisesta. Kivikolle ajautuminen aiheuttaa vaurioita yleensä veneen kylkien ja pohjan liittymäkohdan kulmaukseen tai veneen pohjaan tai veneen kylkien vesirajan alapuolelle, mikäli vene ajautuu laakakiven päälle, kuten ko. tapauksessa on tapahtunut. Hakemuksen mukaan veneessä ei ole todettu mitään edellä todetuista tyypillisistä venevaurioista.

Lakimies arvioi palomiehen antaman luotettavan selvityksen perusteella, jonka mukaan veneessä ei ollut sisällä vettä ja vene oli kevyesti kiinni kivien päällä, että vene ei ole voinut laiturista irti pääsemisen jälkeen keikkua tai kallistua vedessä vapaasti ajelehtiessään niin paljoa, että veneen kylkien yläosassa sijaitsevat naarmut ja muut veneen vauriot (peräosassa ja veneen moottorin kopassa) olisivat voineet aiheutua laiturista irtoamisen tai kiville ajautumisen seurauksena. Tätä käsitystä tukee erityisesti se, että venettä pelastettaessa vene oli sijainnut laakakivien päällä ”kevyesti pohjasta kiinni olevana”, eikä vene liikkunut tai keikkunut tai hakkautunut tuulen tai aallokon voimasta laakakiviin. Edelleen veneen sisällä ei todettu olleen vettä, joten vene ei ole voinut laiturista irtipääsemisen jälkeen ”uida tai kellua” niin syvällä, että tämä olisi voinut aiheuttaa veneessä todetut vauriot.

Lakimies toteaa, että myöskään peräpoiju ei ole voinut aiheuttaa veneen peräosassa todettuja vaurioita, koska vaurioissa on ollut valokuvien perusteella näkyvillä sammalkasvustoa. Hakija on kertonut ottaneensa valokuvat vahinkotapahtuman jälkeen, mutta ennen korvaushakemuksen tekemistä ja ne on toimitettu kaupungille jo 2.11.2016. Veneen takaosassa (peräpeilin yläosassa sijaitseva syvä kolhu) on valokuvassa sammaleen peittävä, joten se ei ole voinut aiheutua lyhyessä ajassa. Lakimies ei pidä uskottavaa sitä, että veneen vaurioitumisen jälkeen ko. vaurioon olisi voinut kasvaa sammalta ennen vaurioiden valokuvaamista. Tämäkin seikka osoittaa sitä, että veneessä oli ollut jo aiemmin vaurioita ja että venettä oli ennen veneen laiturista irtoamista ja kivien päälle ajelehtimistä yllä- ja kunnossapidetty huolimattomasti.

Edelleen perämoottorin kopassa todettu halkeama sijaitsee niin korkealla veden pinnasta, että tämäkään vaurio ei ole voinut aiheutua veneen laiturista irtipääsemisen tai veneen kiville ajelehtimisen seurauksena. Lisäksi vaurio on syvä ja laadultaan sellainen, että sen voidaan yleensä katsoa aiheutuvan, kun veneellä peruutetaan johonkin terävään esteeseen. Tätä vahingon aiheutumistapaa tukee myös se seikka, että veneen perämoottorin yläkoppa on haljennut. Tämäkin seikka osoittaa veneen vaurioitumisen aiheutuneen aiemmin kuin nyt kyseenä olevassa vahinkotapahtumassa.

Normaalikuntoisten keulaköysien on kestettävä, vaikka veneeseen kohdistuisi laituriiin kiinnitettynä kovakin tuuli tai aallokko. Palomiehen paikan toteamat katkenneet kiinnitysköydet tukevat käsitystä, että veneen laiturista irtoaminen on syy-yhteydessä keulaköysien heikkouteen eli veneen omistajan vastuulla olevaan veneen yllä- ja kunnossapidon laiminlyöntiin.

Edellä lausutusta ilmenee, että kaikki hakemuksessa todetut veneen vauriot ovat tosiasiallisesti aiheutuneet ennen veneen laiturista irtoamista ja kivikolle ajelehtimistä eli vahingot ovat syy-yhteydessä siihen, että veneen omistaja on aiemmin laiminlyönyt veneen asianmukaisen säilytyksen tai yllä- ja kunnossapidon.

Asiassa on jäänyt selvittämättä, että hakijan omistamassa veneessä todetut vauriot olisivat aiheutuneet yksin veneen laiturista irtipääsemisestä tai kivikolle ajelehtimisestä johtuen tai muusta kaupungin toiminnasta tai kunnossapitovastuun laiminlyönnistä johtuen ja tämän vuoksi tehty korvausvaatimus

tulee hylätä näyttämättömänä. Tämän vuoksi tehty oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana ja lakimiehen tekemä päätös tulee pysyttää voimassa.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän kaupunki rakennelautakunnalle, että hakijan tekemä oikaisuvaatimus ja korvausvaatimus hylätään näyttämättömänä ja lakimiehen tekemä päätös pysytetään voimassa.

Liitteet

52 187/2017 Oikaisuvaatimus
53 187/2017 Viranhaltijapäätös

Valmistelija

Mika Mäkäpäinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5012

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Lautakunta hyväksyy lakimiehen esityksen.

Päätös

Merkitään, että tämä asia käsiteltiin asian nro 2 käsittelyn jälkeen.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

